

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAISTNIENIA SYTUACJI NADZWYCZAJNYCH NA TERENIE STAROSTWA POWIATOWEGO W WAŁBRZYCHU

Spis procedur	strona
I. Procedury postępowania w przypadku wystąpienia pożaru	1-4
II. Procedury postępowania w wypadku otrzymania podejrzanej przesyłki (zamach bombowy)	5-9
III. Procedury postępowania w przypadku zagrożenia urządzeniami niebezpiecznymi ukrytymi w przesyłkach	10-11
IV. Procedury postępowania w sytuacji zakładniczej	12
Wstęp	

Uzupełnieniem opisanych procedur są działania wynikające z wprowadzanych na terytorium RP przez Prezesa Rady Ministrów stopni alarmowych CRP oraz wynikających z nich wewnętrznych procedur w zakresie procedury postępowania w przypadku wprowadzenia poszczególnych stopni Alarmowych CRP w związku z wymogami ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych oraz rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie zakresu przedsięwzięć wykonywanych w poszczególnych stopniach alarmowych i stopniach alarmowych CRP.

I. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA POŻARU

Informacje ogólne:

Alarm pożarowy w obiektach Starostwa jest dwu stopniowy:

Alarm I stopnia wzbudzany jest na centrali systemu alarmu pożarowego BOSCH FPA 5000 (centrala SSP). Centrala znajduje się w bramie nr 24, przy punkcie ochrony obiektu. Alarm ten charakteryzuje się sygnałem brzęczka w centrali i nakazuje podjęcie czynności sprawdzających przez służbę ochrony.

Alarm II stopnia, sterowany jest przez centralę SSP i nadawany przez sygnalizatory alarmowe. Charakteryzuje się bardzo głośnym, wysokim, modulowanym sygnałem, który wzywa pracowników Starostwa, pracowników innych instytucji wynajmujących pomieszczenia w budynku oraz klientów do podjęcia czynności ewakuacyjnych **natychmiast!** Alarm II stopnia może być wzbudzony następczo po upływie 3 minut od wzbudzenia alarmu I stopnia albo w wyniku uruchomienia ręcznego ostrzegacza pożarowego (**ROP**).

System sygnalizacji pożarowej (**SSP**), w Starostwie jest adresowalny w budynkach 20, 22 i 24, a konwencjonalny w budynku nr 22A.

System adresowalny charakteryzuje się tym, że każde pomieszczenie w obiektach jest zabezpieczone czujką numerowaną (pokoje i pomieszczenia) albo czujkami numerowanymi (dotyczy przestrzeni otwartych takich jak korytarze i strychy). W momencie wzbudzenia SSP na centrali wyświetla się numer wzbudzonej czujki np. 268/14 i wskazany jest adres pokoju np. nr 359 III piętro.

System konwencjonalny zabezpiecza obiekt w ten sposób, że czujki bez numerów rozmieszcza się w poszczególnych pomieszczeniach. System ten chroni obiekty o małych gabarytach – archiwum zakładowe.

Obiekty Starostwa podzielone są na dwie strefy pożarowe. Pierwsza obejmuje obiekt przy Al. Wyzwolenia 20, 22 i 24. Druga, obiekt w podwórzu przy Al. Wyzwolenia 22A.

1. Procedura postępowania w przypadku uruchomienia systemu sygnalizacji alarmowej BOSCH FPA 5000 w I Strefie Pożarowej, w budynkach przy al. Wyzwolenia 20/22/24.

Alarm w godzinach pracy urzędu

- 1) Po włączeniu się alarmu I stopnia (brzęczek w centrali SSP), pracownik ochrony potwierdza przyjęcie zgłoszenia na panelu centrali (brzęczek się wyłącza). Dokonuje odczytu informacji o lokalizacji czujki zgłaszającej alarm i niezwłocznie udaje się do wskazanego adresu celem potwierdzenia zgłoszenia pożaru. Na wykonanie tych czynności ma 3 minuty czasu.
- 2) Na miejscu rozpoznaje sytuację i w wypadku stwierdzenia wystąpienia pożaru uruchamia alarm wciskając najbliższy ręczny ostrzegacz pożaru (**ROP**).

- 3) O zaistniałym zdarzeniu niezwłocznie powiadamia dyżurnego Państwowej Straży Pożarnej w Wałbrzychu (PSP). Zakończyć połączenie można jedynie wówczas, kiedy ze strony dyżurnego operatora PSP padnie komenda: „**zgłoszenie zostało przyjęte**”.
- 4) O zdarzeniu powiadamia Starostę, Sekretarza i Naczelnika OR, oraz insp. ochrony ppoż. Wraca na stanowisko przy centrali i stosuje się do procedury opisanej w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego. Wzywa patrol interwencyjny firmy w której jest zatrudniony, celem zabezpieczenia obiektu na zewnątrz – wygradzają i zamykają wejścia do obiektu starostwa od strony dróg pożarowych (taśmy, płotki lub ustawienie posterunku).

UWAGA!

Uruchomienie syreny alarmu pożarowego oznacza dla wszystkich osób przebywających w obiektach starostwa powiatowego nr 20, 22 i 24, rozpoczęcie natychmiastowej ewakuacji. Osoby najkrótszymi drogami ewakuacyjnymi udają się do miejsca zbiórki osób ewakuowanych – plac przy fontannie vis a vis budynku nr 24 Starostwa.

- 5) W przypadku stwierdzenia fałszywego alarmu pożarowego, pracownik ochrony udaje się do centrali SSP i dokonuje odblokowania zgodnie z zapisami zawartymi w skróconej instrukcji obsługi centrali. O zdarzeniu powiadamia inspektora ochrony ppoż. i właściwego Naczelnika Wydziału Organizacyjnego.
- 6) Wzbudzenie alarmu pożarowego II stopnia zobowiązuje inspektora ochrony ppoż. oraz właściwego Naczelnika Wydziału Organizacyjnego do podjęcia działań w zakresie ochrony obiektu i przeprowadzenia ewakuacji. Akcją ewakuacyjną kieruje Starosta.

2. Procedura postępowania po godzinach pracy urzędu i w dni wolne od pracy w budynkach: 20/22/24.

- 1) Włączenie alarmu I stopnia na centrali (brzęczek). Pracownik ochrony potwierdza przyjęcie zgłoszenia na panelu sterującym centrali. Dokonuje odczytu informacji o lokalizacji czujki zgłaszającej alarm i niezwłocznie udaje się do wskazanego adresu, celem potwierdzenia zgłoszenia pożaru. Na wykonanie tych czynności ma 3 minuty czasu.
- 2) Na miejscu rozpoznaje sytuację i w przypadku stwierdzenia wystąpienia pożaru uruchamia alarm wciskając najbliższy ręczny ostrzegacz pożaru (**ROP**).
- 3) O zaistniałym zdarzeniu niezwłocznie powiadamia dyżurnego Państwowej Straży Pożarnej w Wałbrzychu. Zakończyć połączenie można jedynie wówczas, kiedy ze strony dyżurnego operatora PSP padnie komenda: „**zgłoszenie zostało przyjęte**”.
- 4) O zdarzeniu powiadamia Starostę, Sekretarza i Naczelnika Wydziału Organizacyjnego, oraz insp. ochrony ppoż. Wraca na stanowisko przy centrali i stosuje się do procedury opisanej w Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego – opuszcza budynek i oddala się do strefy bezpiecznej czekając na przybycie służb ratowniczych.
- 5) W przypadku stwierdzenia fałszywego alarmu pożarowego, pracownik ochrony udaje się do centrali SSP i dokonuje odblokowania systemu zgodnie z zapisami zawartymi w skróconej instrukcji obsługi centrali.
- 6) Fakt wystąpienia fałszywego alarmu pracownik ochrony dokumentuje w Książce Raportów. O powstałym zdarzeniu, w dniu roboczym, powiadamia Naczelnika Wydziału Organizacyjnego i inspektora ochrony ppoż..

3. Procedura postępowania w przypadku uruchomienia systemu sygnalizacji alarmowej POLON IGNIS 1000, w II strefie pożarowej, w budynku przy al. Wyzwolenia 22a.

Procedura postępowania w godzinach pracy urzędu w budynku nr 22a.

- 1) Po włączeniu się systemu sygnalizacji pożaru, pracownik ochrony przyciskiem umieszczonym na panelu sterującym centrali IGNIS 1000 potwierdza przyjęcie zgłoszenia alarmu i niezwłocznie udaje się do wskazanego obiektu celem potwierdzenia zgłoszenia pożaru.
- 2) Na miejscu rozpoznaje sytuację i w przypadku stwierdzenia wystąpienia pożaru uruchamia na panelu centrali alarm.
- 3) O zaistniałym zdarzeniu niezwłocznie powiadamia dyżurnego Państwowej Straży Pożarnej w Wałbrzychu (PSP). Zakończyć połączenie można jedynie wówczas kiedy ze strony dyżurnego operatora PSP padnie komenda: „**zgłoszenie zostało przyjęte**”.

- 4) O zdarzeniu powiadamia Starostę, Sekretarza i Naczelnika OR, oraz insp. ochrony ppoż. i stosuje się do procedury opisanej w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

UWAGA!

Uruchomienie syreny alarmu pożarowego w budynku nr 22a oznacza dla wszystkich osób przebywających w tym obiekcie, rozpoczęcie natychmiastowej ewakuacji do miejsca zbiórki osób ewakuowanych.

Dla osób przebywających w budynku przy Al. Wyzwolenia 20, 22 i 24, alarm w obiekcie przyległym oznacza możliwość zarządzenia ewakuacji, o której zdecyduje Starosta albo osoba prowadząca akcję ratowniczą.

- 5) W przypadku stwierdzenia fałszywego alarmu pożarowego, pracownik ochrony udaje się do centrali alarmowej i dokonuje odblokowania, zgodnie z zapisami zawartymi w skróconej instrukcji obsługi centrali Polon IGNIS 1000”.
 - 6) Fakt wystąpienia fałszywego alarmu, pracownik ochrony dokumentuje w Książce Raportów.
- O powstałym zdarzeniu w dniu roboczym powiadamia Naczelnika Wydziału Organizacyjnego i inspektora ochrony ppoż.

4. Procedura postępowania po godzinach pracy urzędu i w dni wolne od pracy w budynku nr 22a jest tożsama z procedurą powyższą.

5. Procedura ewakuacji z obiektów starostwa powiatowego w Wałbrzychu.

Ewakuacja – zorganizowane przemieszczenie ludzi, czasem mienia, z miejsca w którym występuje zagrożenie w obszar bezpieczny.

Ewakuacja osób z zagrożonego obiektu. Akcją ewakuacyjną kieruje Starosta, a w razie jego nieobecności Wicestarosta. W przypadku nieobecności wymienionych akcją ewakuacyjną kieruje Sekretarz Powiatu.

WEZWANIE DO EWAKUACJI

- 1) **Alarm pożarowy SSP**- charakteryzuje się bardzo głośnym, wysokim, modulowanym sygnałem, nadawanym przez sygnalizatory.
- 2) **Inne rodzaje alarmowania i wezwania:**
 - a) ogłoszenie poprzez wezwanie komunikatem „*Wzywam wszystkich do opuszczenia obiektu starostwa i rozpoczęcia ewakuacji osób*”. Ogłasza pracownik na korytarzu, na polecenie kierującego akcją ewakuacyjną,
 - b) powiadomienia telefoniczne - na polecenie prowadzącego ewakuację, pracownik Kancelarii Starosty informuje telefonicznie poszczególne komórki organizacyjne i instytucje wynajmujące pomieszczenia w budynku wydając następujący komunikat „*wzywam wszystkich do opuszczenia obiektu starostwa i rozpoczęcie ewakuacji osób*”.
 - c) uzupełniająco na polecenie prowadzącego ewakuację, pracownik Kancelarii Starosty wysyła do poszczególnych komórek organizacyjnych i instytucji wynajmujących pomieszczenia w budynku komunikat elektroniczny na komputer „*wzywam wszystkich do opuszczenia obiektu starostwa i rozpoczęcie ewakuacji osób*”.

Powyższe komunikaty mogą być kierowane tylko do konkretnych adresatów np. do pracowników konkretnego wydziału lub instytucji.

3) **Ogólne wytyczne dla osób będących stałymi użytkownikami obiektu.**

W czasie akcji ewakuacyjnej należy zachować spokój, rozwagę, opanowanie aby nie dopuścić do wystąpienia paniki. Należy też stosować zasadę solidaryzmu i pomocy osobom, u których wystąpiły objawy niepokoju i paniki lub niedyspozycja fizyczna – osłabienie. W razie niemożności udzielenia pomocy, o potrzebie przeprowadzenia interwencji ratowniczej powiadamiamy kierującego ewakuacją lub pozostawiamy zgłoszenie w punkcie ochrony obiektu. Punktem docelowym ewakuacji jest miejsce zbiórki osób ewakuowanych. Każdy pracownik obowiązany jest do stawiennictwa w tym punkcie. Sprawdzana jest tam obecność i porównywany stan faktyczny ze stanem zapisanym w rejestrach obecności.

4) **Kierujący akcją ewakuacyjną decyduje o tym:**

- a) czy pracownicy wrócą na stanowiska pracy,
- b) czy mogą rozejść się do domów i o której godzinie;

5) Szczególne wytyczne dla osób będących stałymi użytkownikami obiektu.

Od czasu ogłoszenia ewakuacji należy:

- a) w miarę możliwości na stanowisku pracy: zabezpieczyć dokumenty nad którymi pracowano oraz pieczęcie, wyłączyć komputery oraz inne urządzenia elektryczne z sieci, zamknąć okna.
- b) puszczając stanowisko pracy należy zabrać ze sobą rzeczy niezbędne do funkcjonowania takie jak: odzież wierzchnią, lekarstwa, telefon komórkowy, dokumenty osobiste i tym podobne.
- c) Drzwi wyjściowe z pokoju zamykamy i pozostawiamy klucz w zamku (aby w sytuacji konieczności umożliwić wejście zastępu ratowniczego).
- d) Następnie sprawnie przemieszczamy się przejściem ewakuacyjnym (od stanowiska pracy do drzwi na korytarz), i dalej drogą ewakuacyjną przez klatki schodowe i korytarze do głównego wyjścia ewakuacyjnego na zewnątrz obiektu, do celu tj. do punktu zbiórki osób ewakuowanych.

6) Wyjścia ewakuacyjne na zewnątrz obiektu Starostwa Powiatowego.

Z każdej bramy obiektu na zewnątrz budynku prowadzą dwa wyjścia ewakuacyjne. Główne wyjście prowadzi bezpośrednio na Aleję Wyzwolenia. Drugie wyjście ewakuacyjne prowadzi na parking starostwa, skąd przez parking Wałbrzyskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji przechodzimy na Aleję Wyzwolenia i dalej do punktu zbiórki osób ewakuowanych.

7) Miejsce zbiórki osób ewakuowanych.

Miejsce docelowe znajduje się na placu parkingowym vis a vis Starostwa Powiatowego przy fontannie. Miejsce jest oznakowane znakiem przestrzennym trójkątnym.

Zapoznanie stałych użytkowników obiektu z przepisami przeciwpożarowymi i treścią niniejszego zarządzenia wykonuje:

1. Starosta w stosunku do pracowników Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu – szkolenie po rozpoczęciu stosunku pracy.
2. Dyrektor/kierownik jednostki instytucji, która ma swoją siedzibę w obiekcie Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu przy Al. Wyzwolenia 20, 22, 24 i 22a w stosunku do swoich pracowników.

II. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W WYPADKU OTRZYMANIA PODEJRZANEJ PRZESYŁKI (ZAMACH BOMBOWY)

Informacje ogólne dotyczące terroryzmu

Terroryzm to szeroki termin oznaczający użycie siły lub przemocy w stosunku do osób lub własności w celu: zastraszenia, przymuszenia, wyłudzenia okupu, wyrządzenia szkody wielkich rozmiarów. Ataki terrorystyczne z reguły prowadzone są w tajemnicy. Z tego względu sygnały o grożącym niebezpieczeństwie są mało widoczne.

W Polsce do zwalczania terroryzmu powołano wyspecjalizowane instytucje, w tym Policję, w strukturach której funkcjonują pododdziały antyterrorystyczne i komórki minersko-pirotechniczne.

Jednym z najgroźniejszych aktów terrorystycznych jest zamach bombowy.

Zapamiętaj! Jeżeli widzisz „bombę” to ona też „widzi” ciebie, a to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia. Nie wolno w jej pobliżu używać telefonów komórkowych, odbiorników fal radiowych itp. Zauważonego obiektu nie dotykaj!

Przeciwdziałanie zagrożeniom bombowym. Podstawową cechą terroryzmu jest to, że nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne. Jednak zwracanie uwagi na to, co dzieje się w najbliższym otoczeniu, pozwala na w miarę wczesne wykrycie zagrożenia i skuteczną jego neutralizację. Dlatego należy zwracać uwagę na to, co się dzieje w najbliższym otoczeniu. Jeżeli zauważysz podejrzanego lub dziwnie zachowującego się osobę (np. zdenerwowaną bez wyraźnej przyczyny, sprawiającą wrażenie, że znajdują się pod działaniem narkotyków, ubrane nieadekwatnie do pory roku, próbujące zostawić pakunki w urzędzie) albo przedmioty pozostawione bez opieki w urzędzie typu: teczki, paczki, plecaki, pakunki itp., a także przesyłki o podejrzanym wyglądzie lub niepewnej zawartości (bez danych i adresu nadawcy bądź od nadawcy lub z miejsca, z którego się nie spodziewamy), to zgłoś takie zdarzenie przełożonemu!

Pamiętaj! Terrorysta nie zawsze musi się wyróżniać z tłumu szczególnym wyglądem.

Działania w przypadku zauważenia czegoś niepokojącego – zasady postępowania.

Nie podejmuj samodzielnie żadnych działań. Stosuj się do pewnych zasad.

- 1) W przypadku jakichkolwiek podejrzeń powiadom służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu oraz Policję.
- 2) Zachowaj spokój i bezpiecznie, bez paniki oddal się z miejsca zagrożonego wybuchem.
- 3) Nie próbuj obezwładniać podejrzanych osób (dyskretnie obserwuj i staraj się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących ich wyglądu i zachowania).
- 4) Do czasu przybycia Policji, w miarę istniejących możliwości, zabezpiecz zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych na niebezpieczeństwo.
- 5) Oddalając się z miejsca zagrożonego wybuchem, po drodze informuj współpracowników o zagrożeniu. Informacji udzielaj w sposób, który nie wywoła paniki. Osoby kierujące się w strefę zagrożoną zwracaj i nakaz im opuszczenie obiektu.
- 6) W urzędzie nie przyjmuj od obcych osób żadnych pakunków ale też nie pozostawiaj własnego bagażu bez opieki.
- 7) Przedmioty pozostawione bez opieki nie przesuwaj, nie podnoś, nie dotykaj.
- 8) Jeżeli dojdzie do akcji ewakuacyjnej lub ratowniczej, stosuj się do poleceń osób kierujących akcją.

Do czasu przybycia Policji akcją kieruje Starosta, następnie Policja przejmuje dalsze kierowanie akcją. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia funkcjonariuszy.

Informacji o zagrożeniu incydem bombowym nie wolno bagatelizować ani lekceważyć!

1. Procedura powiadamiania, po ujawnieniu w obiekcie przedmiotu niewiadomego pochodzenia.

- 1) Osoba, która zauważy w obiekcie przedmiot niewiadomego pochodzenia, mogący być ładunkiem wybuchowym lub w inny istotny sposób zagrażający bezpieczeństwu publicznemu, powiadamia:
 - swojego bezpośredniego przełożonego,
 - Starostę,
 - Policję na nr telefonu 112.

- 2) Ochrona obiektu, poza godzinami pracy urzędu oraz w dni wolne od pracy o zdarzeniu powiadamia: Starostę i Policję (112),

2. Procedura postępowania w stosunku do znaleziska, którym może być ładunek wybuchowy lub inny przedmiot mogący zagrozić bezpieczeństwu publicznemu

- 1) Nie dotykaj i nie zbliżaj się do podejrzanego przedmiotu.
- 2) Nie otwieraj pakunku, nie przemieszczaj przedmiotu, nie powoduj zbiegowiska i nie wzbudzaj sensacji.
- 3) Zabezpiecz miejsce znaleziska i oddal się z zagrożonego miejsca.
- 4) Poinformuj o zdarzeniu osoby będące stałymi użytkownikami obiektu, a interesantów wyproś na zewnątrz obiektu.
- 5) Jeżeli są stosowne warunki zabezpiecz ważne dokumenty i wartości pieniężne.
- 6) Pootwieraj okna i drzwi, klucze pozostaw w zamku.
- 7) Wyłącz zasilanie elektryczne i główne kurki gazu.
- 8) Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne, przygotuj sprzęt przeciwpożarowy.
- 9) Wykonuj polecenia osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo obiektu.
- 10) Ewakuuj się do bezpiecznego miejsca – rejon dyslokacji to min. 150 m od zagrożonego miejsca.
- 11) Pozostań po ewakuacji w miejscu zbiórki. Bądź do dyspozycji policji i/lub innych służb prewencyjno-ratowniczych. Wykonuj ich polecenia.
- 12) Ponieważ bomby mogą być eksplodowane drogą radiową, wszystkie nadajniki, w tym również aparaty radiowe nadawczo – odbiorcze, telefony komórkowe w promieniu 250 m, w miarę możliwości, muszą zostać wyłączone.

Powiadamiając Policję należy w szczególności podać:

- 1) dokładną lokalizację przedmiotu i adres zagrożonego obiektu,
- 2) wygląd przedmiotu, rodzaj zagrożenia.
- 3) w miarę możliwości należy wskazać przesłanki (podejrzone osoby, pozostawiony bez dozoru pakunek), lub zjawiska (pojawiające się nagle u wielu osób podrażnienia oczu i dróg oddechowych), które wskazują na powstanie niebezpieczeństwa lub zagrożenia.
- 4) Kończąc powiadomienie należy podać: swoje imię i nazwisko, numer telefonu, z którego przekazywana jest informacja.

Policja potwierdza przyjęcia powiadomienia.

W razie wystąpienia zagrożenia decyzję o konieczności przeprowadzenia ewakuacji podejmuje Starosta osobiście albo we współpracy z Policją.

3. Reagowanie i postępowanie w przypadku uzyskania informacji o zagrożeniu incydem bombowym

1) Informacja telefoniczna - prowadzenie rozmowy telefonicznej z osobą zgłaszającą groźbę podłożenia bomby.

- a) Zachowaj spokój, nie rozłączaj się, nie wolno odkładać słuchawki ani przerywać połączenia,
- b) Rozmowę prowadź spokojnie i uprzejmie - udając trudności w zrozumieniu przekazu, aby jak najdłużej przeciągać rozmowę,
- c) Jeżeli to możliwe, zasygnalizuj innym osobom, aby przysłuchiwały się rozmowie,
- d) Poproś inną osobę o powiadomienie o tej sytuacji przełożonego i Policję.
- e) Jeżeli aparat telefoniczny identyfikuje numer dzwoniącego, zanotuj ten numer albo symbole, które pojawiły się na wyświetlaczu,
- f) Zapisz dokładnie treść informacji,
- g) Jeżeli to możliwe, nagraj rozmowę,
- h) Uświadom zgłaszającemu, że jest to działanie, które może spowodować śmierć lub rany u osób postronnych,
- i) W trakcie rozmowy dąż do uzyskania jak największej ilości informacji o zgłaszającym i motywach jego działania.
- j) Jeżeli to możliwe, należy zadawać pytania, które doprowadzą do ustalenia istotnych szczegółów zdarzenia lub identyfikacji sprawcy. Do tego celu można wykorzystać „Formularz rozmowy ze zgłaszającym podłożenie urządzenia wybuchowego”.

Im więcej wiadomości uzyskasz, tym łatwiej będzie ustalić czy groźba jest prawdziwa. Bądź dostępny i gotowy do przekazania szczegółowych informacji dotyczących rozmowy służbom przybyłym na miejsce.

Formularz rozmowy ze zgłaszającym podłożenie ładunku wybuchowego, chemicznego itp.

Gdy usłyszysz np. słowa „*podłożyłem ładunek wybuchowy – bombę*”
nie wpadaj w panikę, zachowaj spokój, postępuj według poniższych wskazań.

Przykładowy scenariusz.

- Kiedy bomba wybuchnie?
- Gdzie jest teraz ta bomba?.....
- Jak wygląda bomba?
- Jakiego typu jest ta bomba?
- Co spowoduje eksplozję?
- Czy podłożyłeś bombę?
- Dlaczego podłożyłeś bombę?
- Jak mam się do pana/pani zwracać
- Jak masz na imię (jak na ciebie wołają) ?
- Czy chce się pan / pani z kimś skontaktować?
- Muszę zadzwonić z tym do szefa proszę podać więcej szczegółów
- Skąd pan/pani dzwoni?
- W budynku (miejscu planowanego wybuchu) jest dużo niewinnych ludzi, proszę powiedzieć gdzie ta bomba jest, jak ona wygląda i kiedy wybuchnie?

Obowiązkowo spisz dokładnie treść zgłoszenia:.....

.....
.....

- a) **numer telefonu dzwoniącego**
- b) **godzina**
- c) **długość rozmowy** z wyświetlacza
- d) **data**.....
- e) **Zwróć uwagę na głos zgłaszającego:** spokojny, wolny, wysoki, nosowy, głośny, śmiech, niewyraźny, cichy, zniekształcony, podekscytowany sepleni, głęboko oddychał, szczególny, przerywany, powolny, chrapliwy, płacz, akcent, normalny, ciepły, jękający się, szybki, głęboki, niski, załamujący się, podszywa się, przełyka ślinę, bełkotliwy, nerwowy, wystraszony, inne.....
- f) **Jeżeli głos brzmi znajomo, kogo przypomina?**
- g) **Odnótuj zachowanie się zgłaszającego (podkreśl):** spokojne, rozsądne, rozgniewane, desperackie, aroganckie, wesołe, nieracjonalne.
- h) **Odnótuj usłyszane w słuchawce dźwięki z otoczenia**(podkreśl): uliczne, silniki, odgłosy domowe, muzyka, sztucce, maszyny fabryczne, budka telefoniczna, połączenie zamiejskowe, megafon, zwierzęta, głosy innych osób, odgłosy biurowe, zakłócenia na linii, dobre połączenie, inne.....
- i) **Język wypowiedzi zgłaszającego** (podkreśl): wykształcony, obco brzmiący, niezrozumiały, wulgarny, nieracjonalny, ostrzeżenie było odczytane, ostrzeżenie odtworzono z nagrania,
- j) **Płeć** (podkreśl): mężczyzna, kobieta, dziecko, trudno określić.
- k) **Głos należał do osoby w wieku** (podkreśl): młodym, średnim, trudno określić,
- l) **W przybliżeniu ile mógł mieć lat rozmówca ?**

UWAGI

.....
.....

Zdarzenie zgłoszone, dane:

- imię i nazwisko osoby, która przyjęła zgłoszenie
- stanowisko/ numer telefonu, pod który zgłoszono
- data

Osoba która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego zobowiązana jest niezwłocznie powiadomić:

- swojego bezpośredniego przełożonego,
- Starostę,

- Policję dzwoniąc na numer 112.

Poza godzinami pracy oraz w dni ustawowo wolne od pracy należy powiadomić:

- Starostę;

- Policję dzwoniąc na numer 112.

Upewnij się, że informacja o zdarzeniu dotarła do przełożonych. Sprawdź czy wszystkie informacje, które uzyskałeś podczas zgłoszenia, dokładnie przekazałeś przełożonym lub Policji. Nie rozpowszechniaj samowolnie informacji o otrzymanym zgłoszeniu o podłożeniu bomby - może to spowodować panikę wśród personelu oraz osób postronnych, a także utrudni przeprowadzenie ewentualnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

Zawiadamiając Policję, staraj się podać następujące informacje:

Treść rozmowy z osobą przekazującą informację o podłożeniu ładunku wybuchowego.

Rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot).

Lokalizację ładunku, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.

Czas spodziewanego wybuchu.

Numer telefonu, z którym była prowadzona rozmowa oraz dokładny czas jej przyjęcia.

Swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu. Dalej postępuj zgodnie z poleceniami Policji.

2) Postępowanie w sytuacji, gdy informacja o podłożeniu urządzenia wybuchowego przekazana jest osobiście

Nie staraj się zatrzymać na siłę osoby przekazującej zgłoszenie, a jeżeli osoba przekazująca informację odejdzie, zanotuj w którym kierunku się oddaliła.

W miarę możliwości zapisz:

- a) rysopis osoby,
- b) imię i nazwisko, pseudonim – jeśli są znane,
- c) płeć,
- d) wiek,
- e) sylwetkę (waga/wzrost),
- f) włosy i kolor oczu,
- g) typ/kolor ubrania,
- h) charakter głosu (głośny, głęboki, z akcentem, itp.),
- i) znaki szczególne.

Powiadom przełożonego, Starostę i Policję. Zgłoszenie udokumentuj pisemnie.

2) Postępowanie w sytuacji, gdy informacja o podłożeniu urządzenia wybuchowego przekazana jest listownie

Jeżeli to możliwe ogranicz dostęp do przesyłki innym osobom. Powiadom przełożonego, Starostę i Policję.

Zapamiętaj kto widział i dotykał dokument. Jeśli to możliwe sfotografuj treść dokumentu.

3) Postępowanie w sytuacji, gdy informacja o podłożeniu urządzenia wybuchowego przekazana jest pocztą elektroniczną

Zostaw wiadomość otwartą na komputerze. Zawiadom niezwłocznie przełożonego, i Starostę oraz administratora wewnętrznego systemu informatycznego.

Utrwal informację np. wydrukuj, sfotografuj albo skopiuj wiadomość i jej temat, i zapisz w innym pliku. Zanotuj datę i czas odebrania wiadomości.

Osobom przyjmującym zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego nie wolno lekceważyć żadnej informacji na ten temat i każdorazowo powinni powiadomić o tym fakcie przełożonego, Starostę oraz Policję!.

4. Procedura postępowania po otrzymaniu informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego

- 1) Do czasu przybycia Policji akcją kieruje:
 - a) Starosta,
 - b) upoważniona osoba w razie nieobecności ww.
- 2) Kierujący akcją zarządza, aby użytkownicy pomieszczeń dokonali sprawdzenia, czy w pomieszczeniach w których pracują nie zauważono:
 - a) przedmiotów, rzeczy, urządzeń, paczek itp., których wcześniej nie było i czy nie wnieśli ich użytkownicy pomieszczeń;
 - b) śladów przemieszczenia elementów wyposażenia pomieszczeń;
 - c) zmian w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów, rzeczy, urządzeń, znajdujących się w pomieszczeniu;
 - d) emisji sygnałów dźwiękowych, świecących elementów elektronicznych itp.
- 3) Zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń, których w ocenie użytkowników obiektu wcześniej nie było, a zachodzi podejrzenie, iż mogą to być podłożone ładunki wybuchowe, nie wolno dotykać. Należy także uniemożliwić dostęp do nich osobom postronnym. O ich umiejscowieniu należy natychmiast powiadomić kierującego akcją oraz bezpośredniego przełożonego.
- 4) Pomieszczenia ogólnodostępne takie, jak: korytarze, klatki schodowe, toalety, piwnice itp. oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu podlega sprawdzeniu przez funkcjonariuszy Policji.
- 5) W przypadku, gdy użytkownicy pomieszczeń stwierdzą obecność przedmiotów (rzeczy, urządzeń), których wcześniej nie było lub zmiany w wyglądzie i usytuowaniu przedmiotów stale znajdujących się w tych pomieszczeniach, należy przypuszczać, iż pojawienie się tych przedmiotów lub zmian w ich wyglądzie i usytuowaniu, mogły nastąpić na skutek działania sprawcy podłożenia ładunku wybuchowego. W takiej sytuacji Starosta może wydać decyzję o ewakuacji osób z zagrożonego obiektu przed przybyciem Policji.

Pamiętaj!

Przy opuszczaniu swojego miejsca pracy pozostaw okna i drzwi wejściowe otwarte.

Akcją ewakuacyjną do momentu przybycia funkcjonariuszy Policji kieruje Starosta albo osoba upoważniona. W dniach wolnych od pracy i po godzinach urzędowania akcją kieruje dyżurujący pracownik ochrony.

Pamiętaj!

Podejmuj rozsądne decyzje i działaj racjonalnie. Często celem działania sprawcy alarmu bombowego jest wymuszenie na Tobie decyzji o ewakuacji.

- 6) Prowadzenie akcji rozpoznawczej i ratowniczo-neutralizacyjnej.
 - a) Po przybyciu do obiektu Policji, Starosta kierujący akcją przekazuje nowemu dowódcy wszelkie informacje dotyczące zdarzenia oraz wskazuje miejsca zagrożone w obiekcie.
 - b) Dowódca Policji przejmuje kierowanie akcją. Wszyscy zobowiązani są do respektowania wydawanych poleceń i nakazów.
 - c) Po zakończeniu działań policjant kierujący akcją przekazuje protokolarnie obiekt Naczelnikowi Wydziału, który zarządza obiektem.
5. Reagowanie i postępowanie jeżeli wybuch bomby nastąpił.
 - 1) Należy powiadomić Policję, Państwową Straż Pożarną, medyczne służby ratownicze.
 - 2) W przypadku jeżeli są ranni / zabici, należy przenieść rannych w rejon bezpieczny i udzielić im wstępnej pomocy przedmedycznej.
 - 3) Ewakuować personel z zagrożonego obszaru, po uprzednim sprawdzeniu czy drogi ewakuacji i punkty zborne (do których następuje ewakuacja) są wolne od podejrzanych urządzeń.
 - 4) Zabezpieczyć materiały niejawne i ważne dokumenty z obszarów zagrożonych.
 - 5) Rejon objęty zagrożeniem wyizolować, nie wpuszczać w rejon wybuchu żadnych osób, do chwili przybycia Policji.
 - 6) Należy stosować się do poleceń Policji i służb ratunkowych.

III. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA URZĄDZENIAMI NIEBEZPIECZNYMI UKRYTYMI W PRZESYŁKACH

Informacje ogólne:

1. Rodzaje zagrożeń ukrytych w przesyłkach.
 - 1) Materiały wybuchowe,
 - 2) Środki i substancje chemiczne,
 - 3) Środki i substancje biologiczne,
 - 4) Środki radiologiczne.
2. Prawdopodobne metody dostarczania przesyłek.
 - 1) Instytucje pocztowe,
 - 2) Firmy kurierskie,
 - 3) Sprawca / podrzucenie,
 - 4) Nieświadoma osoba.
3. Symptomy przesyłek niebezpiecznych.
 - 1) Posiadają ponadnormatywne wymiary lub wagę i jest podejrzenie ciężka w stosunku do wymiarów („bomby listowe” ważą powyżej 50 g). Ciężar przesyłki nie jest rozłożony równomiernie.
 - 2) List jest grubszy niż 5 mm.
 - 3) Przesłane zostały z zagranicy.
 - 4) Mają przekreślone nazwisko lub stanowisko adresata, a na kopercie znajdują się obraźliwe określenia.
 - 5) Nie zawierają lub zawierają niedokładny adres nadawcy oraz posiadają stempel poczty niezgodny z adresem zwrotnym i mogą posiadać zbyt dużą ilość znaczków pocztowych.
 - 6) Odręczny napis na przesyłce jest w nieznanym stylu.
 - 7) Fakt skierowania bezpośrednio do kierownika urzędu, np. z dopiskiem „do rąk własnych”. Mogą też zawierać dopisek, aby otwierać osobiście przez adresata.
 - 8) Pochodzą od nieoczekiwanego nadawcy/miejsca.
 - 9) Posiadają ślady zawilgoceń, na kopercie lub paczce są nakłucia, nacięcia, perforacja lub tłuste plamy, a z opakowania wysypuje się proszek albo wycieka substancja.
 - 10) Wydziela się z nich dziwny zapach – m. innymi migdałów, marcepana, a także musztardy, czosnku.
 - 11) Wydobywają się podejrzone dźwięki – np. słyszalny metaliczny dźwięk podczas poruszania przesyłką.
 - 12) Namacalnie wyczuwalne są kable/przewody, proszek, granulki lub substancja galaretowata.
 - 13) Przesyłka od nadawcy, który stosuje firmową papeterię, zaadresowana jest odręcznie.

1. Postępowanie zabezpieczające w przypadku otrzymania przesyłki z podejrzeniem o zawieranie niebezpiecznego środka chemicznego, biologicznego.

- 1) Przesyłkę wkładamy do plastikowego worka i dokładnie zamykamy i myjemy ręce,
- 2) Wkładamy przesyłkę do drugiego worka i dokładnie zamykamy, albo przykrywamy folią lub innym materiałem, w sposób uniemożliwiający jej rozprzestrzenianie się i ponownie myjemy ręce ,
- 3) Informujemy przełożonych, ewentualnie Policję.
- 4) Jeśli przesyłka została otwarta, nie naruszamy jej zawartości (nie rozsypujemy, nie przenosimy, nie dotykamy).

2. Procedura postępowania po stwierdzeniu przesyłki niebezpiecznej

- 1) Zamykamy okna i drzwi – wychodzimy z pokoju. Udajemy się w bezpieczne miejsce. Wyłączamy klimatyzację i wentylację.
- 2) Sporządzamy listę osób mających kontakt z przesyłką.
- 3) Należy odizolować osoby, które miały kontakt z otwartą przesyłką. Informację przekazujemy organom medyczo-sanitarnym.

- 5) Przedmioty które mogły mieć styczność z niebezpieczną przesyłką należy odizolować, włożyć do plastikowego worka i przechowywać w nim do czasu przekazania ich odpowiednim służbom.
- 6) Pomieszczenie zabezpieczamy przed możliwością wejścia osób trzecich.
- 7) Po przybyciu Policji i służb stosujemy się do ich zaleceń i instrukcji. Policja przejmuje dowodzenie akcją. Pozostajemy do dyspozycji służb, udzielając im niezbędnych informacji dotyczących zaistniałego zdarzenia.

Pamiętaj. Po otrzymaniu niebezpiecznej przesyłki pod żadnym pozorem nie wolno:

- panikować, otwierać przesyłki (jeśli jest zamknięta), przenosić, rzucać, ścisnąć ani deformować,
- lekceważyć zagrożenia, wąchać zawartości, kosztować zawartości, przesypywać, przemieszczać zawartości w obrębie pomieszczenia.
- prowokować zbiegowiska.

Bezwłocznie powiadom przełożonego, Starostę lub Policję.

IV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZAKŁADNICZEJ

1. Procedura postępowania w sytuacji wkroczenia terrorystów do zakładu pracy:

- 1) Gdy usłyszysz strzały w miejscu gdzie się znajdujesz – nie uciekaj, przyjmij, jeśli to możliwe, pozycję leżącą, schowaj się za najbliższą osłoną.
- 2) Staraj się zachować spokój. Bądź opanowany - myśl pozytywnie.
- 3) Nie odwracaj się tyłem do terrorysty,
- 4) Nie zwracaj na siebie uwagi terrorysty i nie wykonuj gestów zwracających jego uwagę.
- 5) Nie zadawaj pytań, siedź spokojnie na miejscu, nie stawiaj oporu.
- 6) Wykonuj polecenia terrorystów, nie dyskutuj z nimi – odpowiadaj po dłuższym namyśle.
- 7) Wykonuj polecenia terrorystów w sposób spokojny wyważony.
- 8) Staraj się unikać dłuższego kontaktu wzrokowego z terrorystami – to może wzbudzić ich agresję.
- 9) Staraj się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z niewinnymi ludźmi,
- 10) Zawsze pytaj o pozwolenie, np. na pójście do toalety, wstanie, otworenie torby. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste.
- 11) Usuń niepostrzeżenie oznaki zajmowanej pozycji zawodowej, które mogą spowodować agresję u terrorystów. Pamiętaj, że wśród innych zakładników może być osoba współpracująca z terrorystami.
- 12) Nie blokuj drogi ucieczki terrorystów. Nie atakuj terrorystów.
- 13) Staraj się dyskretnie ich obserwować oraz zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących porywaczy i otoczenia (może to pomóc organom ścigania w dalszym etapie działań),

2. Procedury postępowania w trakcie akcji odbicia zakładników – operacja antyterrorystyczna:

- 1) Staraj się zachować spokój.
- 2) Nie uciekaj z miejsca zdarzenia i nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.
- 3) Połóż się na podłodze. Spróbuj znaleźć najbliższą osłonę. Trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy. Słuchaj poleceń i instrukcji, wykonuj polecenia funkcjonariuszy jednostki antyterrorystycznej.
- 4) Poddawaj się działaniom funkcjonariuszy, nawet jeśli będą gwałtowne. Nie zabieraj czasu zadawaniem pytań lub dyskusją i nie próbuj pomagać. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy.
- 5) W wypadku użycia granatów łzawiących nie pocieraj oczu.
- 6) Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, nie zatrzymuj się na przykład w celu zabrania rzeczy osobistych.
- 7) Pamiętaj, że do czasu potwierdzenia twojej tożsamości możesz być traktowany jako potencjalny terrorysta.

Wszystkie czynności wykonywane przez zespół antyterrorystyczny prowadzone są dla Twojego bezpieczeństwa.

INFORMACJA NA TEMAT TELEFONÓW ALARMOWYCH DO SŁŻB:

112 telefon alarmowy do Centrum Powiadamiania Ratunkowego (CPR): Policja, Straż Pożarna, Pogotowie Ratunkowe.

986 Straż Miejska w Wałbrzychu.